

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 312/2020
19.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Соње Павловић, Радослава Петровића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. Драгана Петровића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 3 К.492/18 од 15.05.2019. године и Вишег суда у Нишу Кж1 333/19 од 25.10.2019. године, у седници већа одржаној 19.05.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 3 К.492/18 од 15.05.2019. године и Вишег суда у Нишу Кж1 333/19 од 25.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 3К.492/18 од 15.05.2019. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ у вези са чланом 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци, за коју је одређено да ће је издржавати у просторијама у којима станује, и на новчану казну у одређеном износу од сто хиљада динара. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Одлучујући о жалби ОЈТ у Нишу, Виши суд у Нишу је пресудом Кж1 333/19 од 25.10.2019. године, исту усвојио и преиначио пресуду Основног суда у Нишу 3К.492/18 од 15.05.2019. године у делу одлуке о казни и окривљеног осудио на казну затвора у трајању од осам месеци и новчану казну у одређеном износу од сто хиљада динара. У осталом делу првостепена пресуда је остала неизмењена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног, адв. Драган Петровић поднео је захтев за заштиту законитости због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 9) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања члан 440. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости усвоји, обе пресуде укине и предмет врати на поновно суђење.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, доставио Републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно да друго дело које се окривљеном ставља на терет има сва обележја кривичног дела из члана 210. КЗ (кривично дело ситна крађа, утаја и превара) за које дело је у време суђења наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, те да се не може радити о продуженом кривичном делу за које је окривљени осуђен, већ само о једном делу, а за друго дело је окривљени морао бити ослобођен услед застарелости кривичног гоњења.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Из списка предмета произилази да је пресудом Основног суда у Нишу ЗК.492/18 од 15.05.2019. године окривљеном АА стављено на терет да је у периоду од 25. до 27.12.2014. године, и дана 04.02.2015. године, у намери да себи прибави противправну имовинску корист довео оштећене, лажним приказивањем чињеница у заблуду на начин, у месту и у време ближе описано у изреци пресуде, прибавивши тако противправну имовинску корист у укупном износу од 12.350,00 динара, при чему је поступао у урачунљивом стању, био свестан свога дела и хтео његово извршење, и оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ у вези са чланом 61. КЗ.

Продужено кривично дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим, побијаном првостепеном пресудом, обухвата кривична дела чије је битно обележје одређени новчани износ, па стога се у смислу члана 61. став 5. КЗ, има сматрати да је продуженим делом, остварен збир износа остварених појединачним делима, јер је то обухваћено јединственим умишљајем, а што очигледно произилази из изреке и образложења првостепене пресуде. С тим у вези је и правна квалификација наведеног продуженог кривичног дела извршена према свеукупном збиру новчаних износа остварених појединачним делима. У том случају застарелост кривичног гоњења код продуженог кривичног дела почиње тећи од момента када је предузета радња последњег дела које је обухваћено продуженим кривичним делом, а рок се одређује према правној квалификацији која је прихваћена за продужено кривично дело.

Дакле, како је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим да је у временском периоду од 25. до 27.12.2014. године, и дана 04.02.2015. године извршио продужено кривично дело превара из члана 208. став 1, у вези са чланом 61. Кривичног

законика, а према истом закону прописана казна затвора је од шест месеци до пет година и новчана казна, то произилази да у конкретном случају у смислу члана 103. тачка 5) КЗ у вези члана 104. тачка 6) КЗ апсолутна застарелост кривичног гоњења није наступила како се неосновано истиче у поднетом захтеву.

Такође, захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводећи да је поступак вођен на основу оптужног предлога ОЈТ у Нишу којим је обухваћено дело из члана 210. КЗ (кривично дело ситне крађе, утаје и преваре), за које ОЈТ није надлежан, већ се гони по приватној тужби, из чега произилази да бранилац окривљеног уствари истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Из списка предмета се утврђује да је Основно јавно тужилаштво у Нишу поднело оптужни предлог Кт.бр.3138/15 од 05.06.2018. године против окривљеног АА, због основане сумње да је извршио продужено кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ у вези са чланом 61. КЗ.

У конкретном случају оптужни предлог је подигнут од стране овлашћеног тужиоца, при коме је остао до завршетка главног претреса, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости да надлежни тужилац није био овлашћен за подизање оптужног акта, јер је у овом предмету, у свакој фази поступка постојала оптужба овлашћеног лица.

Даље, бранилац у захтеву истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП-а наводећи да је примењен закон који се не може применити, тачније одређе члана 61 КЗ, јер се не ради о продуженом кривичном делу.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Чланом 61. став 1. Кривичног законика је прописано да продужено кривично дело чини више истих или истоверних кривичних дела учињених у временској повезаности од стране истог учиниоца која представљају целину због постојања најмање две од следећих околности: истоветности оштећеног, истоверности предмета дела, коришћење исте ситуације или истог трајног односа, јединства места или простора извршења дела или јединственог умишљаја, док је ставом 4. истог члана прописано да ако продужено кривично дело обухвата лакше и теже облике истог дела, сматраће се да је продуженим кривичним делом учињен најтежи облик од учињених дела, а ставом 5. да ако продужено кривично дело обухвата кривична дела чије је битно обележје одређени новчани износ, сматраће се да је продуженим кривичним делом

остварен збир износа остварених појединачним делима уколико је то обухваћено јединственим умишљајем учиниоца.

Изреком првостепене пресуде окривљени АА оглашен је кривим што је „у периоду 25. до 27.12.2014. године у намери да себи прибави противправну имовинску корист довео оштећеног М.М. лажним приказивањем чињеница у заблуду и тиме га навео да му на штету своје имовине уплати износ од 10.700,00 динара тако што је на интернет сајту ... поставио оглас да продаје мобилни телефон....., и дана 04.02.2015. године у намери да себи прибави противправну имовинску корист довео оштећеног З.Ж. лажним приказивањем чињеница у заблуду и тиме га навео да му на штету своје имовине уплати износ од 1.650,00 динара, тако што је преко интернет сајта ... поставио оглас о продаји електричне бушилице..... „, прибавивши на начин описан у изреци пресуде противправну имовинску корист у укупном износу од 12.350,00 динара, при чему је био урачунљив, свестан свога дела и хтео његово извршење.

Из овако датог описа радњи окривљеног произилазе сва законска обележја продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 1 КЗ у вези са чланом 61. КЗ, како објективна, која се односе на радње окривљеног, тако и субјективна, која се тичу урачунљивости и свести о забрањености дела.

У конкретном случају ради се о истоврсним кривичним делима која су предузета од стране истог учиниоца у временској повезаности, где су радње предузете коришћењем исте ситуације, и које су обухваћене јединственим умишљајем окривљеног. С тога Врховни касациони суд супротне наводе захтева за заштиту законитости, да је примењен закон који се не може применити, оцењује неоснованим.

Бранилац окривљеног даље у захтеву наводи да правноснажне пресуде садрже повреде закона из члана 440 ЗКП-а, која се односи на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, наводећи да није тачно утврђено колику је противправну имовинску корист окривљени остварио, као што истиче и да су повређене одредбе о условној осуди, и основама за ублажавње санкција и да је окривљени требало да буде ослобођен од одговорности, чиме бранилац окривљеног уствари указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП-а, међутим погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, као и повреда одредбе члана 441. став 1. ЗКП-а, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић